

همیشه...

مقابله با بدعهدی طالبان

۱۱۵ حلقه چاه برای تأمین آب شرب مردم سیستان پس از بدعهدی کامل طالبان در تأمین حقاچه هامون حفر می شود

گزارش زهرا فیعی روزنامه نگار

یک ماه مانده به پایان سال آبی، مذاکره بر سر حقاچه ایران از آب های مرزی با کشور افغانستان همچنان بدون نتیجه مانده است. در آخرین اظهار نظر، یک مقام ارشد سیاسی حکومت طالبان مدعی شد که «مسئله آب با ایران به جای جنگ، با خوشحالی زیاد با تفاهم حل شده است. این مثال سیاست و تعامل خوبمان با جهان است.»

این اظهارات در حالی مطرح شده است که اخیراً هیأت فنی جمهوری اسلامی ایران برای بازدید از شرایط آبی رود هیرمند و سد های کجکی و کمالخان با هدف راستی آزمایی ادعای طالبان مبنی بر نبود آب کافی در این سد ها برای سرازیر شدن به سوی ایران، به افغانستان رفت، اما طالبان حاضر نشد امکان بازدید از سد های کمالخان و کجکی را برای هیأت ایرانی فراهم کند. یکی از مفاد معاهده این است که هر زمان طرف ایرانی نسبت به آمارها و ارقام برای رهاسازی آب تردید داشت با تشکیل جلسه های کمیسیون آب به آن رسیدگی شود.

ایران اکنون طرح جدیدی را برای مقابله با نقشه تازه طالبان که با هدف اعمال فشار و خالی کردن سیستان و بلوچستان از ساکنان اصلی طراحی شده است به اجرا در آورده و در گام نخست به منظور تأمین آب شرب ساکنان این منطقه ۱۱۵ چاه در نقاط مختلف سیستان و بلوچستان حفر می کند. عدم تأمین حقاچه از هیرمند از سوی طالبان در سال آبی گذشته، نه تنها نیاز زیستی تالاب های ایرانی هامون را با چالش مواجه کرد، بلکه آب شرب شهرستان های اطراف هامون را نیز که وابستگی صدها ساله به آب رودخانه هیرمند دارند با چالش اساسی مواجه کرد. دولت سیزدهم حالا برای جبران تأمین حقاچه پر داخت نشده هامون از هیرمند، ۳ پروژه کوتاه مدت (حفر ۱۱۵ چاه)، میان مدت (برداشت از سفره های آب زیر زمینی شرق زاهدان) و بلند مدت (انتقال آب از دریای عمان و اکتشاف آب ژرف) دارد. با وجود تبعات زیست محیطی برخی از آنها مانند حفر تعداد قابل ملاحظه ای چاه نیمه عمیق، تأمین آب شرب برای مردم منطقه و جلوگیری از مهاجرت آنها بسیار حیاتی است.

برنامه بلندمدت: انتقال آب از دریای عمان و خلیج فارس عمیق و اکتشاف آب عمیق

برنامه کوتاه مدت: حفر ۱۱۵ حلقه چاه جدید برای تأمین آب به صورت سقایی

برنامه میان مدت: تأمین آب از آبخوان های شرق زاهدان (تا سال ۱۴۰۳)

۱۰ هزار EC آب دشت های سیستان است

۱۰۰ هزار مترمکعب آب (یک سوم آب شرب نیاز منطقه سیستان) روزانه شیرین خواهد شد

۴ طرح آبرسانی با جمعیت تحت پوشش ۹۷۳ هزار نفر

۱۵ مجتمع آبرسانی روستایی در سطح استان با جمعیت تحت پوشش ۷۰۰ هزار نفر

۴۲ درصد برداشت های آب در سیستان و بلوچستان وابسته به آب های سطحی (هیرمند) است

۱۰۰۰ روستا در حوزه سیستان با بحران آب شرب مواجهند

۸۰ درصد جاه ها حفر شده اند و تجهیزات هم روی آنها نصب شده

۱۷ کیلومتر از خط دشت بنان حفاری شده

۱۵ چاه در دشت شبله حفاری شده

۳۵ چاه در دشت هامون حفاری شده

عدد خبر

۲۴۸/۶ میلیون

۳۵ چاه در دشت هامون حفاری شده

۱ میلیون

از هر راهی باید آب شرب سیستان و بلوچستان را تأمین کرد

علیرضا شریعت، دبیر کل فدراسیون صنعت آب ایران: نخستین تبعات تأمین نشدن آب برای مردم سیستان و بلوچستان، خالی شدن منطقه از جمعیتی است که حضورشان در شرق کشور مثل حضور سربازی است که از مرز های کشور حفاظت می کند. مرزنشینان پیشانی نظام و سنگتراشان مناطق مرزی هستند. در شرایطی که همسایه چشم طمع به اراضی کشور دارد و بر تعهدات بین المللی و وعده های خود پایبند نیست، نگرانی مرزنشینان و حمایت از آنها بسیار اهمیت دارد. در چنین شرایطی توسعه نباید بر آب های مرزی استوار باشد. راه حل حفر چاه با عمق ۶۰۰ تا ۷۰۰ متری در حد تأمین آب با نانگر به روستاهاست. مسئله آب در سیستان و بلوچستان محدود به آب شرب نمی شود و

کشاورزی و محیط زیست چشم انتظار حقاچه هیرمند

عیسی بزرگ زاده، مدیر کل دفتر برنامه ریزی کلان منابع آب و تلفیق بودجه: ۲ بیار آبی حقاچه کشاورزی و محیط زیست، الزاماً باید از حقاچه جمهوری اسلامی ایران و مردم منطقه از رودخانه هیرمند تأمین

باید برای معیشت مردم هم کاری انجام داد. هم اکنون اهالی خراسان جنوبی، زمین هایشان را به کشاورزان و دامداران سیستان و بلوچستانی به ۳ برابر قیمت می فروشند و سیستان و بلوچستانی ها، خانه هایشان را به اتباع افغانستانی می فروشند؛ چون در نبود آب، امکان زیست برایشان فراهم نیست. این رویه در دراز مدت مشکل امنیتی ایجاد خواهد کرد. دولت هر هزینه ای برای منطقه سیستان و بلوچستان انجام دهد در زمره حفاظت از امنیت مرزهاست که اهمیتی به مراتب بیشتر دارد. دولت به هر طریقی که ممکن است باید آب را به مردم منطقه برساند و به فکر تأمین آب منطقه از طریق حقاچه قانونی ایران از هیرمند باشد. از سوی دیگر بارش های این منطقه از کشور

معاشران در سازمان برنامه و بودجه کشور فکر هایی شده است. فرایند مذاکره بر سر حقاچه با طالبان همچنان برقرار است و تصمیم گرفته شده که نتایج مذاکره را به صورت متمرکز وزارت امور خارجه اعلام کند.

نقل قول خبر

استان های زاگرس برای جلوگیری از خشکیدگی بلوطها تدبیر کنند

علی سلاجقه، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست: منطقه زاگرس از تنوع زیستی فوق العاده ای برخوردار است و نقش بسزایی در تأمین آب کشور دارد. معیشت مردم در این استان ها به طبیعت، منابع طبیعی و محیط زیست وابسته است؛ محیط زیست و آب و هوا را باید برای مدیریت آفات و خشکیدگی بلوطها در این مناطق تدبیری اندیشیده شود.

تکنیر مرجان هادر آب های جزیره کیش

مریم محمدی، مدیر کل حفاظت محیط زیست کیش: ایجاد زیستگاه های مصنوعی باعث کم کردن فشار از ایستگاه های طبیعی می شود و با این هدف، اقدام به قلمه زنی و تکنیر مرجان ها و همچنین ساخت سازه زیر آب کردیم. در چندین سایت جزیره کیش بیش از ۳۰ سال است که از روش غیر جنسی با سازه های متکوتی و درختی مرجان ها را تکثیر می کنیم و بیش از ۲ هزار قلمه مرجان داریم که اغلب از نوع شاخ گوئی هستند. این مرجان ها در سایت های کبلامرجانی بوده و الان به هر دلیلی از بین رفته قرار می دهیم.

سوزه روز

کدام کشورها از بسرویی خزر آسیب می بینند؟

کاهش تراز آب در سواحل شمالی خزر، برای کشورهای حاشیه آن به ویژه روسیه و قزاقستان تبعات بسیار شدیدتری دارد و بخش های وسیعی از سواحل این کشورها را خشک می کند.

به گزارش همشهری آنلاین، محبتی ذوالجودی، معاون محیط زیست دریایی و تالاب های سازمان حفاظت محیط زیست در رابطه با مهم ترین عوامل بسرویی آب دریای خزر گفت: آب های سطحی حدود ۷۴ تا ۸۵ درصد از آب ورودی خزر را تأمین می کنند که طبق برآوردها، رودخانه ولگا با حدود ۲۵۰ میلیارد متر مکعب از کل ۳۲۰ میلیارد متر مکعب، تأمین کننده حدود ۸۰ درصد آب ورودی به خزر است.

وی با بیان اینکه کل رودخانه های حوضه آبریز جنوبی خزر (سواحل ایران) حدود ۵۵ درصد از کل ورودی را تأمین می کنند، ادامه داد: کاهش آبدهی رودخانه ولگا و افزایش تبخیر آب خزر به همراه افزایش حرارت از مهم ترین عوامل کاهش تراز و بسرویی آب خزر در سال های اخیر هستند.

معاون سازمان حفاظت از محیط زیست با بیان اینکه دمای آب خزر در سال ۱۴۰۰ نسبت به میانگین بلندمدت یک درجه افزایش یافته است، اظهار کرد: در ۲۰ ساله اخیر، روند کاهش تراز آب خزر طولانی تر شده و شدت کاهش تراز آب نیز به ویژه در سال های اخیر افزایش یافته است. ذوالجودی با اشاره به افزایش ۴ در صدهای میزان تبخیر از سطح دریای خزر نسبت به میانگین ۲۰ سال اخیر گفت: این مورد توأم با کاهش میزان بارش موجب تشدید کاهش تراز آب خزر شده است. کاهش تراز آب خزر در سواحل شمالی خزر به ویژه روسیه و قزاقستان به دلیل شیب ملایم و عمق کم آب های ساحلی، تبعات بسیار شدیدتری داشته و بخش های وسیعی از سواحل آن مناطق خشک می شود.

وی افزود: البته این وضعیت تا حدودی در سواحل شرق خزر در منطقه میلکاله و خلیج گرگان تا تالاب گییشان در آب های ایران وجود دارد به طوری که کاهش تراز آب موجب بسرویی آب در خلیج گرگان و تالاب گییشان شده و خسارات زیست محیطی و اقتصادی اجتماعی به همراه داشته است.

معاون سازمان حفاظت محیط زیست درباره برنامه ها و اقدامات مختلفی که قرار است برای کاهش اثرات بسرویی آب خزر و بهبود وضعیت این مناطق انجام شود، توضیح داد: عملیات لایروبی کانال های ورودی خلیج گرگان، طرح پمپاژ آب از تارود به خلیج گرگان، مطالعات جهت کاهش اثرات تغییرات اقلیم، برنامه بهینه سازی و کاهش مصرف آب بخش های کشاورزی و شیلات توسط وزارت جهاد کشاورزی و افزایش ورودی آب به خلیج، پایش محیط زیست منطقه و بررسی روند تغییرات از جمله این اقدامات هستند.

خبر روز

هورالعظیم در احتضار

تالاب هورالعظیم بزرگ ترین تالاب مرزی ایران در مرز ایران و عراق است که با حدود ۱۲۰ هزار هکتار وسعت در انتهای رودخانه کرخه و در منطقه دشت آزادگان در وضعیت قرمز خشکیدگی قرار گرفته است. سال گذشته هورالعظیم وضعیت مناسب تری داشت، اما امسال به دلیل کاهش بارش ها این تالاب مهم مرزی و مشترک با عراق وضعیت وخیمی دارد و بخش جنوبی تالاب به طور کامل خشک شده است.

علی سجاد جلالی، مسئول مرکز پایش تالاب هورالعظیم در مورد وضعیت خشکی بخش جنوبی تالاب هورالعظیم به ایسنا گفت که بی ایی هورالعظیم را به آنچه امروز می بینید، تبدیل کرده است. زندگی و معیشت بیش از ۲۰ هزار نفر از مردم دشت آزادگان، هویزه، رقیع و روستاهای اطراف به تالاب هورالعظیم وابسته بود که حال دیگر نیست و مردم به سمت کارهای دیگر رفته اند.

سید عادل مولا، معاون محیط طبیعی اداره کل حفاظت محیط زیست خوزستان نیز در مورد وضعیت آبگیری تالاب هورالعظیم گفت: یکی از موضوعاتی که بسیار درگیر آن هستیم، تأمین آب تالاب ها به ویژه تالاب هورالعظیم است. با توجه به شرایط کنونی حاکم بر کشور در خصوص کمبود آب به ویژه در حوضه بالادست کرخه، آبگیری تالاب هورالعظیم به صورت کامل انجام نشده و مقداری با تنش و بحران آبی در این تالاب مواجه شده ایم.

به گفته معاون محیط طبیعی اداره کل حفاظت از محیط زیست خوزستان، تبخیر بسیار زیاد آب در تالاب هورالعظیم اتفاق افتاده و میزان تبخیر به بالای ۵۰ درصد رسیده است؛ یعنی حدود ۵۰ درصد آبی که وارد سطح تالاب می شود، تبخیر می شود.

محمد درویش، رئیس کمیته محیط زیست در کرسی سلامت اجتماعی یونسکو و فعال محیط زیست نیز در گفت و گو با ایسنا در خصوص شرایط این تالاب گفت: تالاب هورالعظیم قربانی توسعه میدانی نفتی و بارگذاری های متعدد در کشاورزی و حوضه سد کرخه شده است و اکنون بدترین وضعیت ممکن را دارد.

او ادامه داد: تالاب هورالعظیم به ۵ حوضه تقسیم شده است: در این فضا جاد سازی های متعدد انجام شده است و یک دیوار مرزی نیز کشیده اند و در حال حاضر عملات آنها حوضچه یک و ۲ دارند و حوضچه های سوم، چهارم و پنجم خشک هستند. وی با اشاره به عواقب خشکی تالاب هورالعظیم گفت: با وقوع گرد و خاک و افزایش میانگین دما، شرایط زندگی در غرب خوزستان دشوار تر خواهد شد؛ در واقع تالاب هورالعظیم کارکرد خود را از دست داده است.

خبر روز

هورالعظیم در احتضار

تالاب هورالعظیم بزرگ ترین تالاب مرزی ایران در مرز ایران و عراق است که با حدود ۱۲۰ هزار هکتار وسعت در انتهای رودخانه کرخه و در منطقه دشت آزادگان در وضعیت قرمز خشکیدگی قرار گرفته است. سال گذشته هورالعظیم وضعیت مناسب تری داشت، اما امسال به دلیل کاهش بارش ها این تالاب مهم مرزی و مشترک با عراق وضعیت وخیمی دارد و بخش جنوبی تالاب به طور کامل خشک شده است.

علی سجاد جلالی، مسئول مرکز پایش تالاب هورالعظیم در مورد وضعیت خشکی بخش جنوبی تالاب هورالعظیم به ایسنا گفت که بی ایی هورالعظیم را به آنچه امروز می بینید، تبدیل کرده است. زندگی و معیشت بیش از ۲۰ هزار نفر از مردم دشت آزادگان، هویزه، رقیع و روستاهای اطراف به تالاب هورالعظیم وابسته بود که حال دیگر نیست و مردم به سمت کارهای دیگر رفته اند.

سید عادل مولا، معاون محیط طبیعی اداره کل حفاظت محیط زیست خوزستان نیز در مورد وضعیت آبگیری تالاب هورالعظیم گفت: یکی از موضوعاتی که بسیار درگیر آن هستیم، تأمین آب تالاب ها به ویژه تالاب هورالعظیم است. با توجه به شرایط کنونی حاکم بر کشور در خصوص کمبود آب به ویژه در حوضه بالادست کرخه، آبگیری تالاب هورالعظیم به صورت کامل انجام نشده و مقداری با تنش و بحران آبی در این تالاب مواجه شده ایم.

به گفته معاون محیط طبیعی اداره کل حفاظت از محیط زیست خوزستان، تبخیر بسیار زیاد آب در تالاب هورالعظیم اتفاق افتاده و میزان تبخیر به بالای ۵۰ درصد رسیده است؛ یعنی حدود ۵۰ درصد آبی که وارد سطح تالاب می شود، تبخیر می شود.

محمد درویش، رئیس کمیته محیط زیست در کرسی سلامت اجتماعی یونسکو و فعال محیط زیست نیز در گفت و گو با ایسنا در خصوص شرایط این تالاب گفت: تالاب هورالعظیم قربانی توسعه میدانی نفتی و بارگذاری های متعدد در کشاورزی و حوضه سد کرخه شده است و اکنون بدترین وضعیت ممکن را دارد.

او ادامه داد: تالاب هورالعظیم به ۵ حوضه تقسیم شده است: در این فضا جاد سازی های متعدد انجام شده است و یک دیوار مرزی نیز کشیده اند و در حال حاضر عملات آنها حوضچه یک و ۲ دارند و حوضچه های سوم، چهارم و پنجم خشک هستند. وی با اشاره به عواقب خشکی تالاب هورالعظیم گفت: با وقوع گرد و خاک و افزایش میانگین دما، شرایط زندگی در غرب خوزستان دشوار تر خواهد شد؛ در واقع تالاب هورالعظیم کارکرد خود را از دست داده است.

عکس: همشهری/خلیج فارس